

25. nov. 1972

FAKTA

Dato:

25. nov. 1972

Sidetæl:

Notes 72 bd 5 s. 70-75

Kunst. Helt uanset hvor
stor klyften er mellem kun-
sten og befolkningen, helt
bortset fra om der er mange
eller få der er interesseret i
kunsten, uanset hvem der
mener at en så den beskaft-
-tegelse har interesse eller ikke
interesse - bortset fra om den
ses eller ikke ses - alt dette
er kun som fuldkommen
medkommer.

Paris

25-11-72.

og en ledning af Malraux
udsendelserne i T.V. som bringer
en masse oplysninger af kunst fra
alle sider, der kan gøre den enkelte
nårligt og ved den hurtige
revue over verdenskunsten at
denne kunst udsprænger i hver
de del af en verdenshed, ikke
fjern og højst højtidelighed, men
en menneskelig verdenshed som
vor tids kunst fuldstændig
mangler. Som verdens kunsten
er der med en sær betydning
- se man konstaterer dette.
Det er jo ikke fordi den er
så kaldte klassiske gamle kunst
er gammel, det er jo i sin karakter

sluttede færdi i er indaktiveret
med at den er større, ved-
end vor tids kunst - nej - den
er det - helt umiddelbart og uom-
-tvistelig - . Om den er fra Indien,
Egypten, Kina, Europa. Så er der
~~denne~~ dette men næstelig vedkom-
-menle over den.
Som Robert Filion engang sagde:
Jeg har intet imod den gamle
Kunst - tværtimod - men, jeg er
imod at man bruger den imod
den nu d'age Kunst.
Nej - man hverken skal eller kan
bruge den gamle Kunst imod
nu tidens, men den kan hjælpe
en til bevidstlig oplyselse af
hvad det er der mangler idag.
Jeg tror det netop er denne
men næstelige vordighed - hele mo-
-dernes man er idag havnet
derude hvor Kunsten er blevet
et suspens og derfor er men næst-
-lig begreb. Umenskelig fordi
man fornyer Kunsten og dermed
fornyer den men næstelige ånd.
Vi kan idag ikke påregne
en Kunst som fortidens og
det er heller ikke meningen, vi
nu påregne en Kunst ud fra
vore historiske forudsætninger.
Men vi må op høre med at

for nogle kunstere, vi må høre om
med et stille krav til kun-
sten der ligger helt udenfor
dens område og som den ikke
kan opfylde af hvilke grund
vi fortæller den. Vi må holde op
med at tænke i modernismens
konventionelle baner, hvilket vil
sige at for begreberne frihed
& revolution er de eneste som
er relevante i forhold til kun-
sten. Vi må erkende at det
i dag er kunstnerens opgave
at hele det brud på kun-
stens kode som modernismen
har forårsaget og igen slutte
forbindelsen bagud til kunstens
tradition i dette ords positive
betydning. Vi må som denne
tradition gøre kravet af kun-
sten hvad der hører kunsten
til og ikke kræve hvad der
er den fremmed. Vi må som af
traditionen lære at se realistisk
på kunsten se hvad den er
& hvad den ikke er. Af tra-
ditionen må vi lære at det
ikke er det enkelte kunstner-
individ som har betydning
& værdi men den samlede og
~~den~~ samfundets bevægelse
som er traditionen. Vi må

første at kunstneren først var hånd-
-værk, og selv om vi ikke i vor
teknologiske tid kan eller skal for-
-søge på kunstligt vis at efterop-
-live fortidens kunst håndværk,
må vi først at realiteten i
Kunstneren med op til sig i hånd-
-værks begrebet - dette hvad der
kan gøres med menneske hånden,
dette at ~~men~~ menneske ind
~~ad~~ opstår af dette ud fra
der ~~praktiske~~ praksis - ud fra
håndens værk og ikke som
modernismen har prædikeret at
i kunstneren kommer anden
før hånden.

Fortidens kunstnere var også
håndværkere i den mest direkte
betragtning at han var en
fjern mand og ikke noget
håndmel stormende op, men som
håndværker har havde han sin
menneske værdighed.

Det er den re tradition mi-
-lids kunstner har glædet i
sin lysstjerne frihedsberøvelse.
En friheds berøvelse som alene
gjælder det enkelte kunstner-
-individ helt uden forbindelse
med det menneskelige og sociale
nem han levede i fern og lunde
at hans og kunstneris skæbne

var et produkt af disse omstan-
-digheder.
Moralismen var historisk betim-
-et, med vending, en logisk
følgelse af industrialismens
kupiulisme, men at denne
moralisme i dag er endt
som et fuldgyldigt udtryk
for denne kupiulismes justis-
-fiske med vordigelse af menne-
-sket. Moralismen er der for
i dag blevet en konvention
og en akademisme, og derfor
som så kunne fordi den til-
-sløre realiteten om kunsten.
Kupiulismen er interesseret i et
uskydeligt gyre kunsten ved
at gyre den til uskydelig
betjnings led under holdning,
til et overflodigt forbrug som alle
andre ~~for~~ at hvor sum som fun-
-dets forbrug - fordi kunsten
repræsenterer den menneskelige
vordighed i mennesket og
derfor repræsenterer den
i skæbne frihed - friheden til
at være et menneske i
~~den~~ i individ og i hke
en forbrugs maskine.
For muligheden af kunsten er
derfor forbrug - du den alone

hæner undertrykkelser af den man-
-neskelige ind.
Det er kunstens opgave og store
ansvar i dag at holde den
menneskelige værdighed i live og
det kan alene gøres ved igen
at finde fortællere i hverdagen
i kunstværkerne og i hverdags-
livet og foretage forestillinger
de har ~~er~~ været og stadig
er, opstået for.

Paris

27-11-72.

7 morges var jeg lige ved
at møde (en balletter - som jeg
kender det) nogle "fundne lille-
-der" fra Sunday Times, altså
sammenhængende billeder som
ikke var dem og uden at gøre
anden ved dem - det var så lille-
-lige som det kunne være,
men jeg. Senere på dagen kom
jeg så til at betragte en "R+B"
som jeg havde for nogle måneder
siden den stod ved siden af en
Postkort mon tage og med et
synes jeg at den "R+B" var
mere virkelig, end end nogle
Postkort mon tage og mine "fundne
billeder" fra Sunday Times.
I den for en dag, inden for fortællere
af nogle få timer Slings